

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI IN
INVESTICIJSKI SKLADI
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Predstavitev operacij

**"Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih,,
in
"Model skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih"**

Sanja Vrbovšek, Rade Pribaković Brinovec

Jesenska šola javnega zdravja 2017
Radenci, 14.–15. 11. 2017

Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih

ZD

Model skupnostnega pristopa krepitve zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih

MZ + NIJZ

Javni razpis

„Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih“

Izbor 25 zdravstvenih domov

politiko v vlogi organa upravljanja, št. 3032-91/2017 ter št. 3032-92/2017, z dne 6. 10. 2017, Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju MZ) objavlja

javni razpis

za izbor operacij »Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v primarnem zdravstvenem varstvu in lokalnih skupnostih«

Javni razpis za izbor operacij delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada (v nadaljevanju ESS) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR). Javni razpis za izbor operacij se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi: 9. »Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine«, prednostne naložbe: 9.1 »Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti«, specifičnega cilja: 9.1.3: »Preprečevanje zdrs v revščino oziroma socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju« in prednostne naložbe 9.3 »Vlaganje v zdravstveno in socialno infrastrukturo, ki prispeva k razvoju na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zmanjšanju neenakosti pri zdravstvenem statusu, spodbujanju socialne vključenosti z lažjim dostopom do družbenih, kulturnih in rekreacijskih storitev, ter prehodom z institucionalnih storitev na skupnostne oblike storitev«, specifičnega cilja 9.3.1: »Izboljšanje kakovosti skupnostnih storitev oskrbe« Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Javni razpis se bo izvajal kot instrument javni razpis za izbor operacij. Operacijo v okviru tega javnega razpisa predstavlja projekt izbranega prijavitelja.

Posredniški organ in izvajalec razpisa

Ime oziroma naziv in sedež posredniškega organa, ki dodeljuje sredstva: Republika Slovenija, Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana.

1. Predmet javnega razpisa

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje nadgradenj in razvoja preventivnih programov ter njihovega izvajanja v primarnem zdravstvenem varstvu in pripadajočih lokalnih skupnostih v 25 zdravstvenih domovih v Sloveniji (v nadaljevanju navedeno pod sklop 1) ter sofinanciranje investicij za pridobitev ustreznih prostorskih kapacitet za izvajanje dejavnosti (v nadaljevanju navedeno pod sklop 2). Pri tem velja zaveza, da morajo biti investicije podrejene vsebinam projekta.

Predmet javnega razpisa je razdeljen v dva sklopa in šest podsklopov:

– sklop 1: Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v zdravstvenih domovih in lokalnih skupnostih

Sklop 1 je razdeljen na naslednjih šest podsklopov:

– podsklop 1.1: Vzpostavitev in delovanje novih struktur v zdravstvenih domovih za podporo izvajanju integrirane preventive

Namen javnega razpisa za Sklop 1

- Krepitev javnozdravstvene vloge ZD,
- implementacija nadgradenj preventivnih pregledov za otroke in mladostnike,
- izvajanje preventivnih obravnav za ogrožene otroke in mladostnike,
- izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni na primarni ravni zdravstvenega varstva,
- vključevanje ranljivih oseb v preventivno zdravstveno varstvo,
- uvajanje modela skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih,
- opolnomočenje izvajalcev preventivnih obravnav za vse populacijske skupine iz izbranih 25 ZD in pripadajočih LS za izvajanje nadgradenj preventivnih programov, s posebnim poudarkom na pridobivanju kulturnih kompetenc in vključevanju ranljivih oseb v preventivne programe.
- **Ključni del javnega razpisa je vzpostavitev integriranih centrov za krepitev zdravja.**

Cilji javnega razpisa za Sklop 1

- V 25 izbranih ZD vzpostaviti nove **strukture, ki bodo podpirale izvajanje integrirane preventive KB in aktivnosti zmanjševanja neenakosti v zdravju**, ter v katere bodo vključeni izvajalci preventivnih obravnav vseh populacijskih skupin;
- v 25 izbranih ZD vzpostaviti **integriran CKZ**;
- **vključiti ranljive skupine** v preventivno zdravstveno varstvo;
- izvajati **ukrepe za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi** ranljivih skupin;
- **zmanjševanje neenakosti v zdravju** v lokalnih skupnostih;
- vzpostaviti **Lokalno skupino za krepitev zdravja (LSKZ) po modelu skupnostnega pristopa** v 25 ZD in pripadajočih lokalnih skupnostih, v katere bodo vključeni deležniki tako iz zdravstvenega kot socialnega resorja, občin, vzgojno-izobraževalnih institucij, programa PUM, Ljudske univerze, zavodov za zaposlovanje, različnih NVO.

SKLOP 1

Nadgradnja in razvoj preventivnih programov ter njihovo izvajanje v zdravstvenih domovih in lokalnih skupnostih

PODSKLOP 1.1: Vzpostavitev in delovanje novih struktur v ZD za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanju neenakosti v zdravju

PODSKLOP 1.2: Vzpostavitev in delovanje centrov za krepitev zdravja

PODSKLOP 1.3: Izvajanje nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov

PODSKLOP 1.4: Izvajanje dodatnih preventivnih aktivnosti patronažne službe

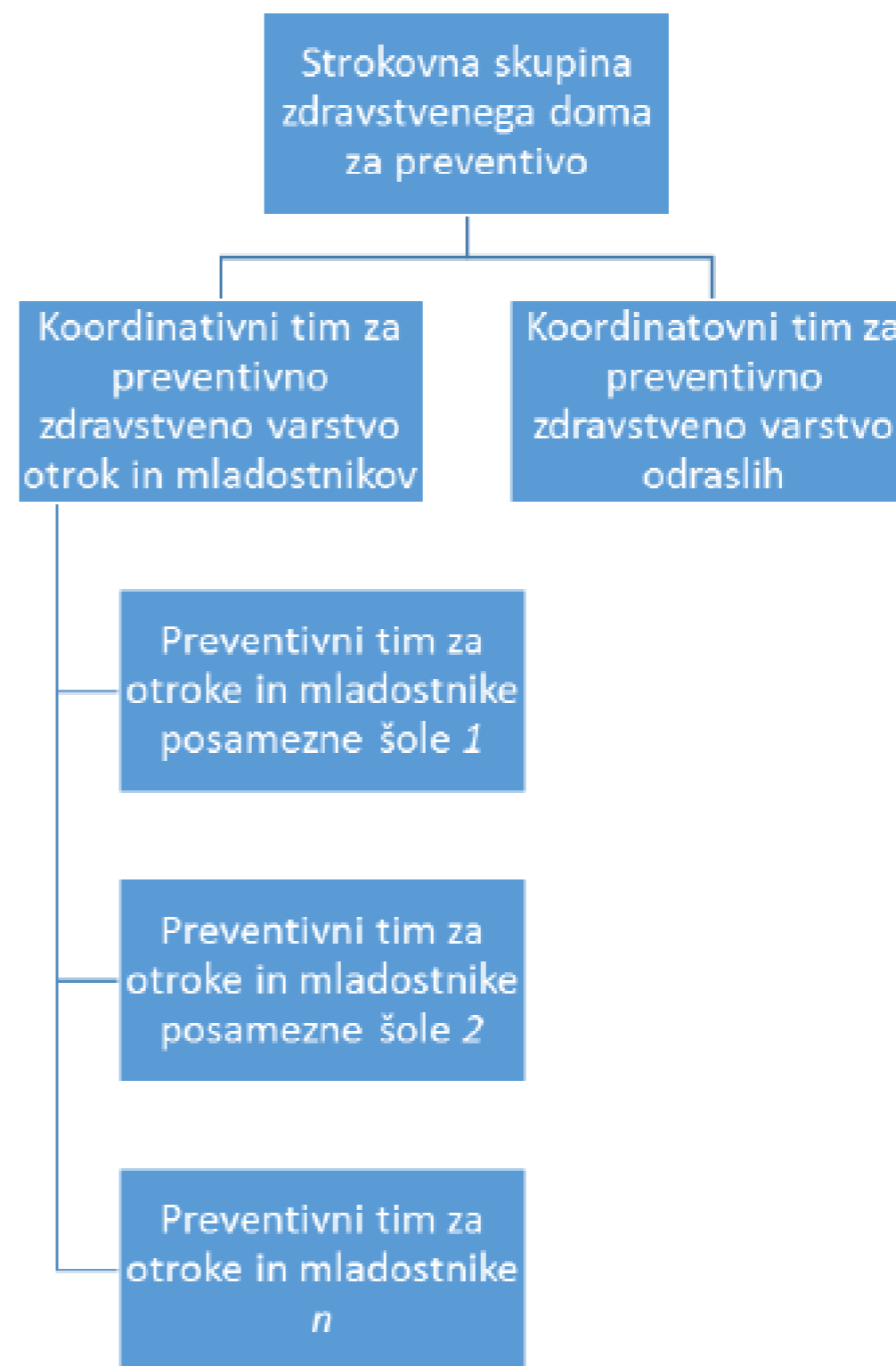
PODSKLOP 1.5: Aktivnosti za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin

PODSKLOP 1.6: Vzpostavitev in delovanje struktur na ravni LS po modelu skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju

PODSKLOP 1.1: Vzpostavitev in delovanje novih struktur v ZD za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanju neenakosti v zdravju

Vsebinsko področje obsega aktivnosti na ravni ZD, katerih namen je doseganje integracije, sodelovanja in povezovanja tako aktivnosti kot izvajalcev na področju krepitve zdravja in preventive kroničnih bolezni ter zmanjševanja neenakosti v zdravju.

PODSKLOP 1.2: Vzpostavitev in delovanje centrov za krepitev zdravja

Vsebinsko področje obsega vzpostavitev in delovanje integriranega CKZ kot samostojne enote v ZD, ki pomeni organizacijsko-funkcionalno in vsebinsko nadgradnjo obstoječih zdravstvenovzgojnih centrov.

Namen vzpostavitve in delovanja integriranih CKZ je

- usklajeno izvajanje zdravstvenovzgojnih obravnav, aktivnosti krepitev zdravja, izvajanje integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanja neenakosti v zdravju pri vseh populacijskih skupinah,
- zagotavljanje na uporabnika osredotočenih preventivnih obravnav in
- udejanjanje skupnostne skrbi za zdravje lokalnega prebivalstva s posebnim poudarkom na vključevanju ranljivih oseb v preventivne programe.

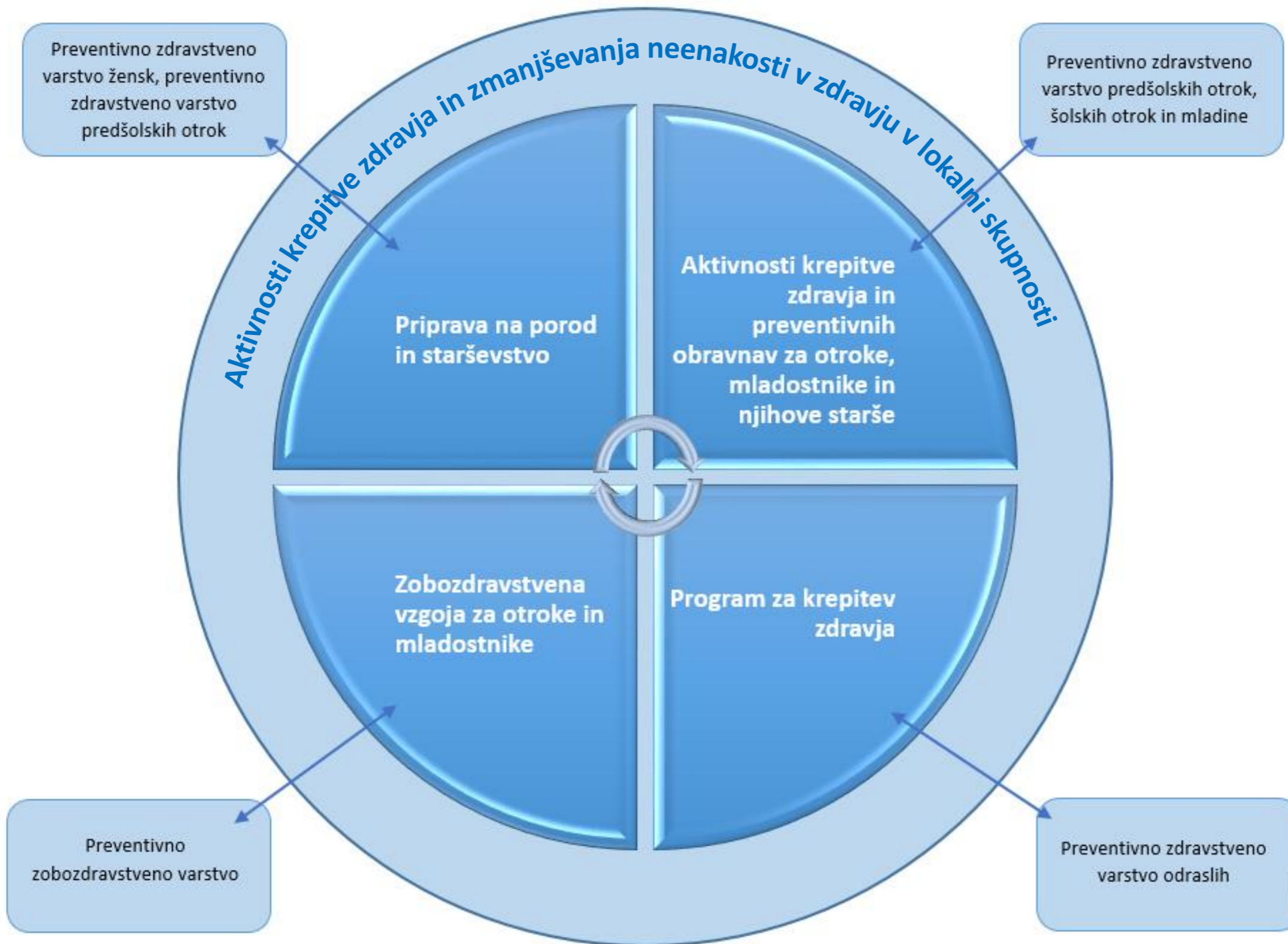
PODSKLOP 1.2: Vzpostavitev in delovanje centrov za krepitev zdravja

V CKZ so s ciljem zagotavljanja kakovostnih preventivnih programov, ki se med seboj povezujejo in strokovno dopolnjujejo ter jih izvaja za to posebej usposobljen kader, združena naslednja področja preventive:

- izvajanje programa Priprava na porod in starševstvo,
- izvajanje aktivnosti krepitev zdravja in preventivnih obravnav za otroke in mladostnike, njihove starše ter izvajanje preventivnih obravnav za mlade v lokalnih skupnostih,
- izvajanje zobozdravstvene vzgoje za otroke in mladostnike,
- izvajanje Programa za krepitev zdravja,
- izvajanje aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih ter vključevanje ranljivih oseb v preventivne programe.

Integriran center za krepitev zdravja

PODSKLOP 1.3: Izvajanje nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov

Vsebinsko področje obsega izvedbo nadgrajenih preventivnih pregledov za šolske otroke, ki bodo v okviru rednih sistematičnih pregledov identificirani kot ogroženi.

Namen izvajanja nadgradenj pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov je

- zagotavljanje celostne obravnave,
- zgodnje odkrivanje ogroženih za nastanek kroničnih bolezni, ki so povezane z neustreznimi prehranjevalnimi in gibalnimi navadami ter
- ustrezno ukrepanje vključno z informiranjem in motiviranjem za aktivno skrb za zdravje.

PODSKLOP 1.4: Izvajanje dodatnih preventivnih aktivnosti patronažne službe

Vsebinsko področje obsega izvajanje dodatnih preventivnih aktivnosti patronažne službe, katerih namen je prispevati k vključevanju ranljivih oseb v preventivne programe, zmanjševanju neenakosti v zdravju ter nadgradnji preventivnega dela v patronažnem varstvu.

- Izvajanje obravnav novorojenčkov, dojenčkov in otročnic na domu po posodobljenem programu,
- vzpostavitev stika dipl. m. s. iz patronažnega varstva z neodzivniki na preventivne preglede v referenčnih ambulantah družinske medicine, ugotavljanje vzroka za neodzivnost in izvedba ukrepa glede na ugotovljeni vzrok,
- priprava analize terenskega območja posamezne dipl. m. s. iz patronažnega varstva,
- izvajanje posvetovalnic v lokalnih skupnostih s strani dipl. m. s. iz patronažnega varstva.

PODSKLOP 1.5: Aktivnosti za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin

Vsebinsko področje obsega izvajanje aktivnosti ZD za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin, katerih namen je vključevanje ranljivih oseb v preventivne programe, zagotavljanje na uporabnika osredotočene preventivne obravnave, doseganje boljšega zdravja, z zdravjem povezane kakovosti življenja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalni skupnosti.

- a) Stopnjevane intervencije za starše otrok do 1. leta starosti
- b) Samoocenjevanje ZD glede zagotavljanja enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov, na podlagi *Standarda za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi »ranljivih« skupin* in *Orodja za samoocenjevanje zdravstvenih ustanov*
- c) Izvedba presoje ustreznosti objektov in komunikacijskih ukrepov ZD za osebe z gibalno in senzorično oviranostjo
- d) Zagotovitev prisotnosti tolmača/medkulturnega mediatorja pri izvajanju preventivnih obravnav

PODSKLOP 1.6: Vzpostavitev in delovanje struktur na ravni LS po modelu skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju

Vsebinsko področje obsega

- vzpostavitev in delovanje LSKZ po modelu skupnostnega pristopa z namenom usklajenega izvajanja aktivnosti krepitev zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih z udejanjanjem na uporabnika osredotočenih preventivnih obravnav,
- razvoj podpornih mrež ter
- okrepitev povezovanja in sodelovanja sodelujočih struktur in deležnikov v lokalnem okolju.

Člani LSKZ so predvidoma: deležniki iz lokalnega okolja, in sicer občine, institucije iz zdravstvenega in socialnega resorja (ZD in drugi izvajalci zdravstvene dejavnosti, OE NIJZ, ZZZS, CSD, območne službe ZRSZ/UD), vzgojno-izobraževalne institucije, PUM, Ljudska univerza, občine ter različne nevladne organizacije.

**NADGRADNJA IN RAZVOJ PREVENTIVNIH PROGRAMOV TER
NJIHOVO IZVAJANJE V PRIMARNEM ZDRAVSTVENEM
VARSTVU IN LOKALNIH SKUPNOSTIH**

Vsebinska izhodišča za izvajanje projektnih aktivnosti

Ljubljana, 2017

„Model skupnostnega pristopa krepitve zdravja in zmanjševanja neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih“

Projekt Ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje

Delovni sklop 0: Priprava in zagon projekta

Delovni sklop 1: Upravljanje in koordinacija projekta

Delovni sklop 2: Implementacija projekta

Delovni sklop 3: Razvoj in analize

Delovni sklop 4: Spremljanje projekta

Delovni sklop 5: Komunikacijske aktivnosti